

خواندنی های عتیقه فروش قدیمی خیابان حکیم شزاری

هزار فرسنگ در عمق تاریخ

قاسمی

زمان در مغازه «محمد ابراهیم» ایستاده، مانند ساعت های جیبی داخل ویترین و آن که پشت سرش ایستاده است. در دست در زمانی که سماور های روسی و ایرانی دست ساز، چراغ های گردسوز و قندان های برنجی، آفتابه و لگن های مسی، کماجدان و سینی های قلم کار و... در دست در مهمانی خان ها و خانه اعیان و اشراف استفاده می شد، زمان در مغازه او متوقف است. مغازه اش در خیابان حکیم نزاری اشیایی با قدمت صدها سال را در خود جاداده است و موزه ای از اشیای راییش چشم هر خریداری، رونمایی می کند. تابلویی بالای طاق مغازه، تصویری از اوو عزت... انتظامی را نشان می دهد که یادگار بازی او در فیلم سینمایی آتش سبز در دهه ۱۸۰ است. «محمد ابراهیم خسروی» ۷۲ سال دارد که حدود ۵۵ سالش را در کار خرید و فروش عتیقه گذرانده و موسفید کرده و با این سابقه از قدیمی ترین ها در کار عتیقه در منطقه شده است. کاری که از حدود ۲۰ سالگی و بعد از سربازی خیلی اتفاقی شروع کرد. خوب یادش است در روستایش رفی آباد بود که مردی جهود باپشته ای پارچه به آن جا آمد و گفت پارچه ها را با وسایل قدیمی مبادله می کند. خسروی می گوید: آن موقع موتور ایژ داشتم و او را به روستاهای می بردم. یک جاشمشیر و مهر نشانی خرید، قرار بود با هم کار کنیم، وقتی به روستا برگشتم پولی

از خارج داشت و حتی باور نمی کردند که این کار من و همسر است. به جز خودش، گوشه گوشه مغازه حرف دارد. هر قفسه و هر وسیله ای از آفتابه و لگن های مسی، تاس حمام، خریدم، یک ساعت بعد با گریه و پشیمانی برگشت اما شمشیر و نشان رایس ندادم. کم کم به این کار علاقه مند شدم.

بیشتر کارش فرش فروش بوده است تا آن جا که حالا مجموعه ای از فرش های قدیمی منطقه را هم در خانه دارد از بلوچ، عرب، مود و... همه نوع آن را جمع کرده است تا جایی که به نظرش می تواند موزه ای از فرش های قدیمی و منحصر به فرد بر پا کند اما دلگیری هایی دارد. سال ها قبل از میراث فرهنگی زمینی برای ساخت موزه خواستم که پیشنهاد واگذاری خانه تاریخی دادند تا مشارکتی کار کنند و گفتم فرش ها را نمی فروشم هر چند نگهداری فرش ها سخت است. این دست بافته ها بیش از صد سال قدمت دارد و موزه هم باید فضای کافی داشته باشد. از سویی قالی، قالیچه، جلی شتر، خورجین، بالشت و... جایی مناسب و امن می خواهد.

شغل دیگری هم دارید؟

خیر، زندگی ام را در همه این سال ها با عتیقه فروشی چر خنده ام، البته کشاورزی هم می کنم. جوان که بودم گاهی تئاتر و رقص محلی به برادران سلم آبادی هم یادادم، همسرم قالی می بافت، خودم طراحی می کردم و کار بی نظیر می شد تا آن جا که سفارش خرید

فرهنگی

مهلت ثبت نام در جشنواره ملی کویر و زندگی

آخرین مهلت ثبت نام در جشنواره ملی کویر و زندگی آخر خرداد است. این دومین جشنواره ملی است که بر اساس توضیح رئیس فرهنگ و ارشاد اسلامی طبس در بخش عکس و فیلم مستند بر گزار می شود.

تحقق ۳۰ درصد اهداف خوشه صنایع دستی قاینات

۳۰ درصد از اهداف خوشه صنایع دستی قاینات در سال گذشته محقق شد. طرح خوشه صنایع دستی یک سال قبل توسط استاندار سابق مطرح شد تا افزون بر بیمه رایگان، سه هزار صنعت گر و هنرمند استان، در هر شهرستان به یک یا دو رشته هنری به طور ویژه پرداخته شود و به این منظور قرار بود به هر هنرمند سه تا پنج میلیون تومان بلاعوض و همچنین ۱۰ تا ۱۵ میلیون تومان تسهیلات با کارمز پایین پرداخت شود.

اما در سهمیه ای که برای قاینات دیده

حفره ۵ میلیاردی برای اتمام تالار علامه فرزانه

اتمام و بهره برداری از تالار علامه فرزانه حدود پنج میلیارد تومان اعتبار دیگر نیاز دارد. تالار علامه فرزانه بیر جند سال ۹۶ در آتش سوزی سوخت و بعد از آن قرار شد در عملیات ساخت و ساز جدید وسعت آن افزایش یابد و سن تئاتر ویژه ای برای آن

صندلی قدیمی را نشان می دهد که دورش با خاتم کار و زخمی شده است صندلی که حدود ۷۰۰ سال قدمت دارد، ناراحت است که خوب از آن استفاده و نگهداری نشده است و خرابش کرده اند اما چون جزوی از تاریخ بیر جند شده آن را خریده است.

اجناس شما متعلق به چه دوران و مکان هایی است؟

بیشتر مربوط به دوران قاجار است که نوع قلمزنی و هنر آن، زمان ساخت را مشخص می کند و از استان و شهرستان ها خریداری شده است البته چند قلم جنس هم موجود است که قدمت آن ها خیلی بیشتر و چند قرن است از جمله شمشیر و آینه، اغلب هم ارثیه است که برای تعیین قیمت به من مراجعه می کنند بعد از قیمت گذاری، اگر وارثان آن ها را نخواستند می خرم، برخی وسایل را که بیشتر از ۲۰۰ سال عمر دارد (مربوط به قبل از دوران صفوی است)، نمی توانم بفخرم.

آیا چیزی موجود است که نتوانسته باشید بفروشید یا حسرت خرید آن برایتان مانده باشد؟

بله برخی وسایل که برای تعیین قیمت می رفتم، ارثی بود اما ورته حاضر به فروختن آن نبودند. حاضر بودم برای یک تنگ ۵۰ میلیون تومان بدهم چون با ارزش و کار هنری بود، ارزش و قیمت را، نگهداری آن در سال های زیاد تعیین می کند و گرته شاید خود آن شیء ارزش زیاد نداشته باشد این که از ۲۵۰ تا ۳۰۰ سال قبل حفظ شده و به زمان حال رسیده است، ارزش دارد یا فرضی که با نگهداری، آفت زده نشده یا یا نخورده است، طرحی از گنجشک روی درختی در یک روستا که هنرمند با تصور خود آن قدر ظریف بافته انگار که

تصویر است یا طرحی در یک منطقه عشایری از چوپانی که مشک می زند. این ها کار دل و هنر دست است اما حسرت خرید آن ها بر دلم مانده است. صنایع دستی اطراف استان و فرهنگ پدری برایم ارزشمند است و باید در استان بماند نه این که راهی موزه های پاریس یا آلمان شود مردم باید در فروش این قبیل وسایل به دوره گرد ها و به ویژه بیگانه ها دقت کنند.

چیزی هست که دلتان نخواهد آن را بفروشید؟

بله یک تکه فرش کوچک که مال ۱۵۰ سال قبل است و تاریخچه بافت روی آن بافته شده و حاضر به فروش آن نیستم، صندلی که دورش با خاتم کار شده یا آینه خاتم کاری که شکل دراست و بیش از ۲۰۰ سال قدمت دارد. دلم راضی به فروش این قبیل چیزها نمی شوم چون هر کدام تاریخ دست یافتنی دارد.

استقبال مردم از خرید عتیقه چطور است؟

هر چند الان نسبت به گذشته با استقبال مردم برای خرید عتیقه بیشتر شده اما به دلیل مسائل مالی رغبت آن ها در چند سال اخیر کمتر شده است. برخی برای مثال قصد خرید کماجدان برای جهیزیه می کنند اما قیمت را که می شنوند، منصرف می شوند. خیلی ها عتیقه جات دوست دارند اما قادر به خرید نیستند، توان مالی مردم پایین است و گرته گرایش و علاقه مردم زیاد شده است.

علت گرایش مردم به خرید عتیقه چیست؟

بعضی می خرند تا وانمود کنند ارث شان است و خود را از خانواده های خاص نشان دهند. عده ای هم به دلیل عشق و علاقه به وسایل قدیمی حاضر به هزینه کردن می شوند. بعضی بارها و بارها می آیند و فقط نگاه می کنند و می گویند این وسایل حس و حال خوبی به آدم می دهد. به دلیل حس طراوت قدیمی که با هنر منتقل می شود. باید خدا بیامرز و احسنت به هنرمندانی گفت که سال ها و نسل ها قبل، چنین آثار

هنری ارزنده ای را خلق کرده اند که با گذشت حتی قرن ها، باقی مانده است و از فرهنگ و تاریخ آن زمان می گوید. در حالی که اکنون برخی در هنر، غش می کنند و با تقلب یا خرابکاری، هنر را زیر سوال می برند و بافت قالی و قالیچه بانخ های مصنوعی، رنگ های بی کیفیت و... از این موارد است که باعث می شود حتی هنری ارزنده ای را خلق کرده اند که با گذشت حتی قرن ها، باقی مانده است و از فرهنگ و تاریخ آن زمان می گوید. در حالی که اکنون برخی در هنر، غش می کنند و با تقلب یا خرابکاری، هنر را زیر سوال می برند و بافت قالی و قالیچه بانخ های مصنوعی، رنگ های بی کیفیت و... از این موارد است که باعث می شود حتی

صنایع دستی صادر شده دوباره به کشور برگشت کند و نام ایران را زیر سوال ببرد در حالی که فرش هایی دارم که از نمونه های ۴۰۰، ۳۰۰ ساله تبریز و قم بهتر است.

هیچ به تغییر شغل فکر کرده اید؟

هرگز، درباره آن فکر نکردم حتی اگر اشیای فروش نرود و خرجم تامین نشود چرا که از این شاخه به آن شاخه پردن، خبری ندارد و از آن طرف در همین کار مهارت، تجربه و علاقه دارم. الان پنج سال است که فروش آن چنانی نیست به جز چند قطعه فرش و کمک خرجی کشاورزی، اما حاضر نیستم و سايلم را به هر قیمتی بفروشم چرا که برای مثال برخی مانند بازو بند نقره است که مشتری دارد اما ارزان می خرند. حاضر به فروش هر چیزی نیستم، جنسی را می فروشم که به جای آن، همان تاریخ و قدمت را بتوانم پیدا و جایگزین کنم وقتی پیدا نشود چرا آن را بفروشم؟

زنگ شتر را می نوازدم می گوید: سال های

خیلی دور، وقتی همه جا بیابان و شهرها

کم بود و صدای زنگ اشتران در فضا می

پیچید و به گوش مردم خوسف می رسید،

می گفتند فلان قافله می آید که فلان بار

را دارد. این ها نشانی از فرهنگ ماست آیا

حیف نیست که از منطقه و کشور خارج و

راهی موزه های بیگانه شود؟

خاطره خاصی هم از خرید و فروش ها دارید؟

بله زیاد، سال ها قبل که به روستایی رفته و شب مانده بودم عده ای آن طرف حیاط صاحبخانه مهمان و خوابیده بودند. آخر شب شنیدم که در باره من و خرید وسایل عتیقه صحبت می کنند و نقشه می کشند که وسایل را بگیرند، صبح برای نماز که بلند شدم با کلتی که همراه داشتم رو به آسمان شلیک کردم در حالی که فقط صدا داشت و تیر نمی زد و سايلم را جمع کردم و از آن جا رفتم. آن ها به پاسگاه گزارش دادند که من اسلحه دارم، در راه دو مامور منتظرم بودند. وسایلم را بازرسی کردند و به پاسگاه بردند به رئیس پاسگاه گفتم عتیقه فروشم. این کلت مشقی و پوکه ها خالی است و من مسافر بیابان هستم و برای حفظ خودم آن را همراه دارم. وسایلم را گشت و وقتی از کارم مطمئن شد از ادم کرد اما هیچ وقت آن شب را فراموش نمی کنم. نگاهی دوباره به آن چهره قفسه های مغازه حاج ابراهیم چیده شده، حسی نوستالژیک در وجود هر بیننده ای به وجود می آورد، تورا به سال هادور می برد، به تاریخ و آن چهره در آن گذشته است و...

خراسان

را در موبایلتان رایگان ورق بزنید

✓ دسترسی به تمام صفحات روزنامه خراسان

✓ دسترسی به آرشیو و نسخه های قدیمی روزنامه و تمام ضمائم خراسان

✓ امکان اشتراک گذاری تمامی صفحات و اخبار روزنامه خراسان

✓ دسترسی به صفحات نخست روزنامه های کشور

✓ دسترسی به کلیپ های متنوع در زمینه های اقتصادی، سیاسی، تکنولوژی و...

اپلیکیشن روزنامه خراسان را دانلود کنید

www.khorasannews.com